

Seminaria IBL – Drzewa w obliczu zmian klimatu

„Hodowlane i genetyczne uwarunkowania adaptacji drzew leśnych do zmian w środowisku” były tematem jednego z cyklu seminariów odbywających się w Instytucie Badawczym Leśnictwa (3 grudnia). Naukowcy przez kilka lat badali, czy i jak poszczególne gatunki drzew

przystosowują się do zmian zachodzących w klimacie. Bo to, że zmiany zachodzą, jest pewne. Nie wiadomo tylko, dokąd zmierzają. W rozważaniach nad tym zagadnieniem kilkakrotnie odwoływano się do trwającego równoległe szczytu klimatycznego COP21 w Paryżu. – *Jako*

leśnicy chyba nie do końca wierzymy w zmiany klimatyczne. Lasy przecież trwają. Co więcej nie jesteśmy klimatologami i nie nam oceniać te zmiany – mówił dr Jan Kowalczyk. Prof. Aleksander Sokołowski komentował kierunek zmian: – *Nie wiemy, czy to, co aktualnie obserwujemy, to stały trend, ukierunkowane zmiany czy fluktuacje.* Leśnicy byli zgodni co do jednego – przyroda znajduje sposób, by trwać. Dostosować muszą się leśnicy. – *Może warto zacząć rozważać choćby niewielkie zmiany w hodowli, np. użytkować drzewa w młodszym wieku* – mówił prof. Arkadiusz Bruchwald.

Dyskutowano także nad możliwością doboru populacji i genotypów w taki sposób, by

łatwiej znosiły klimatyczne zawirowania. Bo może się okazać, że w obliczu galopujących zmian klimatycznych tempo adaptacji drzew będzie niewystarczające.

W przyszłym klimacie drzewa czekają zarówno niebezpieczeństwa, jak i szanse. Zagrozić im będą m.in. pożary, susze, fale gorąca, ciepłe zimy. Wiele drzew narażonych może być na konkurencję z inwazyjnymi gatunkami. Szans należy upatrywać w wydłużeniu se-

zonu wegetacyjnego i lepszych warunkach wzrostu.

Rozważań o przyszłości nie można by prowadzić bez bogatych danych meteorologicznych. Choć dziś są one powszechnie dostępne, a pomiary precyzyjne i ciągłe, to byłyby niczym bez danych

archiwalnych. Tylko długofalowe obserwacje pozwalają wyciągać wnioski. – *Pierwsze powojenne pul często leżą w piwnicach, a to kopalnia wiedzy także o zachodzących na skutek zmian klimatu zmianach w lasach* – mówił prof. Aleksander Sokołowski. BULiGL przygotowuje w ramach Banku Danych o Lasach możliwość udostępniania takich danych. Na początku, w ramach testu, użyzione zostaną dane z Puszczy Kozienickiej. Finalnie – z terenu całej Polski. BDL gromadzi także dane czysto meteorologiczne. Wkrótce zostaną one udoskonalone wg wskazówek i sugestii, jakie napływają do twórców BDL.

